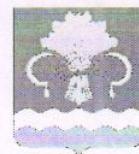

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СРЕДНЕКИРМЕНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Ленина, д. 16А, с. Средние Кирмени,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422171
тел.(факс): (85563) 2-92-38; 2-92-44 e-mail: Skimer.Mam@tatar.ru, www:mamadysh.tatarstan.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ УРТА КИРМЭН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ
Ленин ур., 16А нчы йорт, Урта Кирмэн авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422171

Постановление

№ 9

«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Урта Кирмэн авыл жирлеге территориисендә жирләрдән файдалану һәм
аларны саклау» муниципаль програмmasын раслау туринда

Россия Федерациясе Жир кодексының 11, 13 статьялары, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәнең гомуми принциплары туринда»гы 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы нигезендә, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының «Урта Кирмэн авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, КАРАР БИРӘМ:

1. “2022-2024 нче елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Урта Кирмэн авыл жирлеге территориисендә жирләрдән файдалану һәм саклау» муниципаль програмmasын раслау туринда.
2. Элеге каарны Мамадыш муниципаль районының (mamadysh.tatarstan.ru) рәсми сайтында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
3. Каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Урта Кирмэн авыл жирлеге Башкарма
комитеты житәкчесе

/Б.Ф.Хасанов/

Урта Кирмән авыл жирлеге Башкарма
комитетының
24.03.2022 елның 9 санлы каарына
кушымта

2022-2024 елларда «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Урта Кирмән авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау»
муниципаль программы
ПАСПОРТЫ

Программа атамасы	“2022-2024 елларда Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау”.
Программаны эшләү өчен нигезләр	2001 елның 25 октябрендәге 136-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы
Программаның заказчысы	Урта Кирмән авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчесе	Урта Кирмән авыл жирлеге башкарма комитеты
Муниципаль программаның максаты	Жирләрне системалы рәвештә инвентаризацияләү, рациональ файдаланылмый торган жирләрне ачыклау, жирләрнен (туфракларның) сыйфатын саклау һәм экологик хәлне яхшырту; халыкның сәламәтлеген һәм яшәешенен үцай шартларын тәэмин итү өчен әйләнә-тирә мохитне саклау, яклау һәм яхшырту.

Муниципаль бурычлары	программаның	Авыл жирлеге территориясендә жирлэрне рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру, жирлэрне инвентаризацияләү.
Муниципаль программаны тормышка ашыру сроклары	2022-2024	
Финанслау чыганаклары һәм күләме	Финанслау таләп итми	
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре		Жирләрдән файдалануны тәртипкә салу; яна жир кишәрлекләрен эйләнешкә керту; жирлэрне нәтижәле файдалану һәм саклау; бозылган жирлэрне торғызу; Дұсмәт авыл жирлеге халқының экологик куркынычсызлығын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү; салым салу базасын арттыру;
Программаның кулланылышын контролдә тоту	кулланылышын	Программаның кулланылышын Урта Кирмән авыл жирлеге башкарма комитеты тикшереп тора

1. Программаның әчтәлеге һәм аны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Жир-гомуми биосфераның мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: су, урманнар, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирне куллану һәм саклаудан башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел диярлек. Шул ук вакытта жиргә карата хужасылык кичекмәстән яки якын киләчәктә эйләнә — тирә мохиткә зыян китераЭәк, жирнең өске катламытуфрак жимерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китераЭәк калмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китераЭәк 2022-2024 елларда «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлеге территориясендә жирлэрне куллану һәм саклау» муниципаль программы (алга таба Программа) жир ресурсларыннан нәтиҗәле һәм рациональ файдалану һәм икътисадны ныгыту мәнфәгатыләрендә идарә итү буенча дәүләт сәясәтен тормышка ашыруны тәэммин итә торган жирлэрне куллану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Жир фондының зур күләмнәрен төрле максатларда куллану әйләнә-тире мохит экосистемасының барлық буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли.

Табигатъә барысы да үзара бәйләнгән. Щуна күрә бер звеноның дөрес эшләвен бозу, урманмы ул, хайваннар дөньясы, жир, экосистеманың бөтенлеген бозуга китеэр.

Жирне рациональ файдаланмау, ача куллану һәм хужасыз мәнәсәбәт аның башкара торган функцияләрен бозуга, табигый үзлекләрнең кимүенә китеэр.

Жирне саклау жирдән нәтижәле файдалану булғанда гына нәтижәле булырга мөмкин.

Урта Кирмән авыл жирлегенең тотрыклы социаль-икътисади үсеше һәм анда яшәүчеләрнең экологик куркынычсыз тормышы проблемалары бүгенге этапта жирләрне саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән.

Авыл жирлеге дәрәҗәсендә жирләрне саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Урта Кирмән авыл жирлеге территориясендә төрле файдалану өчен жир кишәрлекләре бар.

Иң кыйммәтле жирләр-авыл хужалығы жирләренә караган авыл хужалығы жирләре.

Жирлек территориясендә көтүлекләр һәм печәнлекләр мәдәни-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Печәнлекләр фермер һәм шәхси ярдәмче хужалыклар тарафыннан кулланыла.

Жирләрнең экологик торышы уртacha яхшы, әмма стихияле санкцияләнмәгән чүплекләр әйләнә-тире мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның максаты:

- жирләрнең экологик системаларны, жирнең хужалық һәм башка төр эшчәнлек алып баруның нигезе булырга сәләтен саклау калуны тәэммин итүче ысууллар белән файдалану;
- жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалық эшчәнлегенең башка тискәре (заарлыш) йогынтыларын булдырм;
- деградациягә, пычрануга, чүпләнүгә, бозылууга, хужалық эшчәнлегенең башка тискәре (заарлыш) йогынтысына дучар булган жирләрне яхшырту һәм яңадан торғызуны тәэммин итү;
- авыл жирлегендәге жирләрне, экологик хәлне яхшырту; халыкның сәламәтлеген һәм тормыш-көнкүрешен уңай шартлар белән тәэммин итү өчен

авыл жирлегенең табигатен саклау һәм реабилитацияләү;;

- арендага (милеккә) бирү максатларында жирләрне системалы рәвештә инвентаризацияләү үткәрү, рациональ файдаланылмый торган жирләрне абыклау;

- деградацияләнергә, бозылуга һәм башка тискәре (заарлы) йогынтыларга дучар булған жирләрне яхшырту һәм торғызуны тәэммин итү;

- жирләрнең (туфракның) сыйфатын саклау һәм экологик хәлне яхшырту;

- әйләнә-тирә мохитне саклау һәм яхшырту, халыкның сәламәтлеген һәм тормыш эшчәнлеге өчен уңай шартлар тудыру. Задачи программы:

- жирләрне куллану һәм саклау нәтижәлелеген арттыру;

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендә эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;

- жирләрне инвентаризацияләү.

3. Программаны ресурслар белән тәэммин итү

Программа чараларын финанслау каралмаган.

4. Программаны тормышка ашыру механизмы.

Программаны тормышка ашыру Урта Кирмән авыл жирлеге территориясендә әлеге программаны тормышка ашыру механизмын регламентлаучы норматив-хокукий акт нигезендә тормышка ашырыла.

Программаны башкаручылар тормышка ашыра:

- программаны тормышка ашыруны норматив-хокукий һәм методик яктан тәэммин итү;

- подготовку предложений по объемам и условиям предоставления средств бюджета для реализации Программы;

- программаның максатларын һәм бурычларын яктыртуга юнәлдерелгән мәгълүмати һәм аңлату эшләрен оештыру;

- жирләрне саклау максатыннан жир биләмәләренә инвентаризация үткәрәләр.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (заарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган яки кулланылмаган жир кишәрлекләрен, жирләрнең башка характеристикаларын рөхсәт ителгәнчә файдаланылмавын абыклау максатыннан башкарыла.

5. Программаның көтелгән нәтижәләре

Әлеге программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә

салуга, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә қертүгә, авыл жирлегенең инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруға, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануға һәм саклауга ярдәм итәчәк.

6. Программаның төп чаралары исемлеге

п/п	Программаны тормышка ашыру буенча чаралар	Финанслау чыганаклары	Үтәү вакыты	Программа чараларын үтәү өчен жаваплы
1	Гражданнарга жир законнарына аңлатма бирү.	чаралар каралмаган	hәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
2	Авыл жирлеге территориясен чұп-чардан чистарту буенча даими чаралар оештыру	чаралар каралмаган	hәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
3	Буш һәм рациональ булмаган файдаланылмың торған жирләрне ачыклау һәм аларны үз вакытында хужалық әйләнешенә керту	чаралар каралмаган	hәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
4	Жир кишәрлекләрен үз белдеге белән алу фактларын ачыклау	чаралар каралмаган	hәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
5	Жирләрне инвентаризацияләү	чаралар каралмаган	hәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
6	Экологик хәлне шактый начараюга китеерүче жир участокларыннан файдалану фактларын ачыклау.	чаралар каралмаган	hәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты